

Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council

Comhairle Chontae na Gaillimhe An Scéim Athnuachan Bailte & Sráidbhailte Léiriú Suime

Galway County Council Town and Village Renewal Scheme

Leabhrán Eolais Information Guide

Feabhsú Sráid-dreacha i bPort
Omna, Críochnaithe 2024

Arna mhaoiniú faoi Thionscadal Éireann 2040, is príomhbheart í an Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte (TVRS) a thacaíonn go díreach le cuspóirí Ár dTodhchaí Tuaithe agus an Bheartas Tús Áite do Lár an Bhaile (TCF).

The Town and Village Renewal Scheme (TVRS) is funded under Project Ireland 2040 as part of Ireland's Rural Development Policy 2021-2025 - Our Rural Future and Town Centre First Policy.

Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council

**Ár dTodhchaí
Tuaithe**
Our Rural
Future

**An Roinn Forbartha
Tuaithe agus Pobail**
Department of Rural and
Community Development

Cad atá i gceist leis an Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte (SABS)?

Tá an Scéim (SABS) deartha chun tacú le hathbheochan na tuaithe in Éirinn trí fhócas athnuaithe ar théarnamh eacnamaíoch agus sóisialta i lár an bhaile agus ar athghiniúint.

An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail a mhaoiníonn an Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte agus na hÚdaráis Áitiúla a chuireann i bhfeidhm í a oibríonn go dlúth le pobail agus gnólachtaí áitiúla chun tograí bunaithe ar áit a fhorbairt a d'fhéadfadh tionchar buan a bheith acu in athbheochan bailte agus sráidbhailte tuaithe.

The Scheme (TVRS) is designed to support the re-vitalisation of rural Ireland through a renewed focus on town and village centre economic and social recovery and re-generation.

The Scheme is funded by the Department of Rural and Community Development and administered through the Local Authorities who work closely with local communities and businesses to develop place-based proposals that can make an lasting impact in re-vitalising rural towns and villages in County Galway.

Tacaíonn an Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte le tionscadail chaipitil bheaga agus mheánmhéide a fheabhsaíonn lár na mbailte nó na sráidbhailte. Féadfaidh raon ó €100,000 go €500,000 a bheith i gceist le maoiniú deontais i dtaca le tionscadail atá ag teacht le Beartas Ár dTodhchaí Tuaithe agus Lár an Bhaile ar dTús. Is í an Roinn a roghnaíonn an tionscadal deiridh ar bhonn na moltaí ar chuir Comhairle Chontae na Gaillimhe ar an ngearrliosta iad.

- ◆ **Infheistíocht i maireachtáil i lár an bhaile, aghaidh a thabhairt ar fholúntas agus ar thréigean:** ag feabhsú timpeallachta agus taitneamhachtaí an cheantair ar mhaithe le cónaitheoirí, gnólachtaí agus cuairteoirí;
- ◆ **Infheistíocht i gcianobair:** ag cur deiseanna ar fáil do dhaoine leanúint ar aghaidh le cónaí a bheith orthu i bpobail tuaithe agus a n-uailmhianta gairme á leanúint acu;
- ◆ **Infheistíocht i mbailte agus sráidbhailte tuaithe mar mhoil gníomhaíochta eacnamaíche agus sóisialta:** tarraingteacht a mhéadú agus a hinbhuanaitheacht mar áit chun cónaí agus oibriú ann á méadú dá bharr;
- ◆ **Infheistíocht i dtionscadail chaipitil i mbailte agus i sráidbhailte tuaithe chun iad a chur chun cinn mar cheann scríbe turasóireachta agus ionaid cultúir agus oidhreachta áitiúla:** feabhas a chur ar an tuiscint i dtaca le féiniúlacht i mbailte agus sráidbhailte go fisiciúil agus go sóisialta.

Cén cineál tionscadal a mhaoinítear?

✦ Príomhscéim na mBailte agus na Sráidbhailte

Tá an Scéim dírithe ar thrí chatagóir de Bhailte/Sráidbhailte;

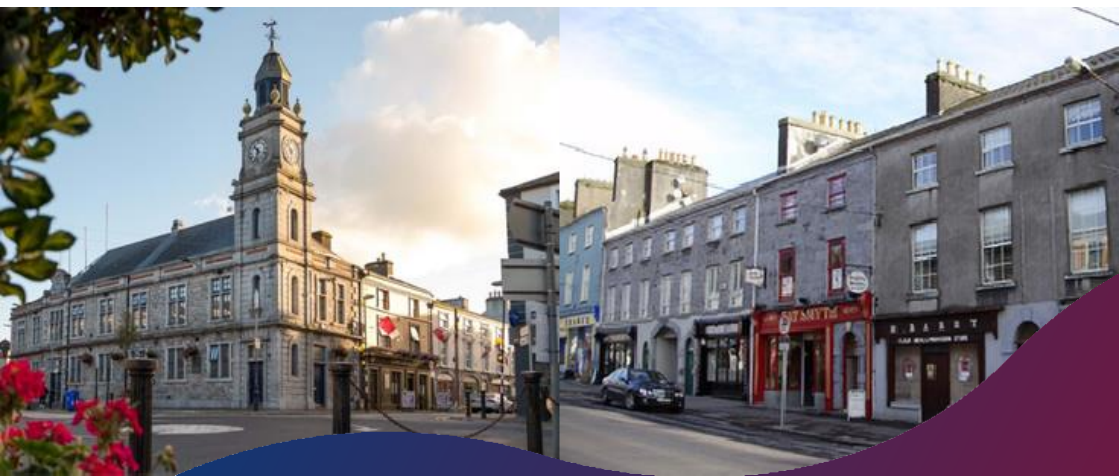
Catagóir 1 - Daonra suas le 5,000 duine

Catagóir 2 - Daonra idir 5,001 agus 10,000

Catagóir 3 - Daonra níos mó ná 10,000

Tá Oileáin áitrithe amach ón gcósta incháilithe freisin. Go hiondúil, dírtéar 60% den bhuiséad ar Bhailte agus Sráidbhailte i gCatagóir 1, ach athraíonn sé seo de réir riachtanas agus tosaíochtaí scéime bliantúla. I measc na ngníomhaíochtaí a bhreithnítear faoin Scéim tá:

- tionscadail a chuireann **foirgnimh fholmha agus thréigthe in úsáid arís** mar **spásanna pobail ilfheidhme** nó mar **mhoil chianoibre**;
- infheistíocht i bhforbairt **páirceanna, spás glas,** agus **taitneamhachtaí áineasa** i lár bailte agus sráidbhailte, pláis, margáí, nó scrúdú a dhéanamh ar shuíomhanna oiriúnacha;
- **athchóiriú** ar áiseanna agus ionaid phobail atá ann cheana féin;
- tionscadail chun tacú le pobail bhríomhara inbhuanaithe **ar oileáin áitrithe amach ón gcósta de chuid na Gaillimhe**;
- tionscadail **inbhuanaithe** nó cinn a chuimsíonn **réitigh atá bunaithe ar an dúlra**;
- tionscadail a dhíríonn ar **inrochtaineacht do chách** agus **uilechuimsitheacht**.

◆ Beart Feabhsaithe Sráid-dreacha

Cuireann Comhairle Chontae na Gaillimhe Bailte agus Sráidbhailte ar ghearrliosta le cur san áireamh sna Scéimeanna Sráid-dreacha agus déanann an Roinn an roghnúchán deireanach. Is féidir le hÚinéirí Réadmhaoine agus Tionóntaí laistigh de na sráideanna ainmnithe sa láthair iarratas a dhéanamh ar Chúnamh Deontais suas le 80% le haghaidh péinteáil, uasghrádú agus feabhsú aghaidheanna siopaí agus aghaidheanna sráide i lár bailte agus sráidbhailte.

D'fhéadfadh go n-áireofaí ar ghníomhaíochtaí athsholáthar comharthaí, péinteáil, feabhsuithe ar shoilsiú agus ceannbhrait, agus suiteáil binsí, limistéir phicnice, agus glasa, ag cur le forbairt spásanna iteacháin agus áineasa amuigh faoin aer. Thacaigh an Chomhairle go díreach le seisiúin chomhairleacha ó Chomhairleoir Dathanna chun tacú leis na Scéimeanna Sráid-dreacha, chun comhordú agus dathanna bríomhara a spreagadh.

Scéim Feabhsaithe Sráid-dreacha 2021 in Uachtar Ard

Scéim Feabhsaithe Sráid-dreacha 2023-24 i bPort Omna

◆ Beart Forbartha an Tionscadail

Féadfaidh gníomhaíochtaí a chomhlíonann spriocanna na Scéime Bailte agus Sráidbhailte ach a fhanann ag an gcéim phleanála a bheith incháilithe do Bhearta Forbartha Tionscadail. Is maoiniú é seo a bhronntar le haghaidh costas tionscadail tosaigh ar nós **dearadh mionsonraithe, pleanáil, soláthar, táillí gairmiúla, measúnuithe** agus **costais forbartha eile**, a bhfuil sé mar aidhm aige rannchuidiú le píblíne de thionscadail shuntasacha dea-fhorbartha a d'fhéadfaí a chur ar aghaidh go céim na tógála ina dhiaidh sin, faoi réir maoiniú breise a bheith ar fáil. Féadfar suas le trí thionscadal a chur ar ghearrliosta gach bliain le haghaidh forbairt tionscadail. Is é an t-uasdeontas atá ar fáil ná 50,000 euro in aghaidh an tionscadail.

Tionscadail Shamplacha

Seo thíos roinnt tionscadal atá maoinithe faoin Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte le blianta beaga anuas.

Páirc Phobail an Liónáin, Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte 2021

Bhronn Comhairle Chontae na Gaillimhe maoiniú de **€249,208** faoi Scéim na mBailte agus na Sráidbhailte chun páirc seanfhásta a thiontú ina thaitneamhacht áitiúil ghlas bríomhar don phobal. Ba é Cumann Forbartha an Liónáin a chuir an tionscadal i bhfeidhm agus a sholáthair maoiniú meaitseála ina leith.

Grianghraif curtha ar fáil ag Cumann Forbartha an Liónáin

Mol Fiontraíochta Bhéal Átha na Sluaghe, Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhaile 2022

Bhronn Comhairle Chontae na Gaillimhe €250,000 ar Fhorbairt Pobail Cheantar Bhéal Átha na Sluaghe (BACD) chun tacú leis an iarfhoirgneamh a bhí folamh a thiontú ina Mhol pobail agus fiontraíochta úrscothach.

Mol Pobail Ilchuspóireach Bhaile Átha an Rí

Bronnadh €312,125 ar Chomhairle Chontae na Gaillimhe in 2022 chun foirgneamh folamh nach bhfuil in úsáid ar Lána Burke i mBaile Átha an Rí a fháil faoi Bheart um Fháil Foirgnimh SABS.

Bronnadh tuilleadh maoinithe chun cead pleanála a fháil mar chuid de Bheart Forbartha an Tionscadail SABS chun é a athúsáid mar Mhol ilchuspóireach pobail agus fiontraíochta. In 2024, dheimhnigh an Roinn infheistíocht ón gCiste Athghiniúna agus Forbartha Tuaithe (RRDF) chun é a athchóiriú – ag tabhairt beocht isteach i lár an bhaile seo a bhfuil tábhacht stairiúil ag baint leis.

Cearnóg an Bhaile Ghleann na Madadh

Bhronn Comhairle Chontae na Gaillimhe €25,000 faoi Scéim SABS 2020 chun Cearnóg Baile Ghleann na Madadh agus plandálaithe a fheabhsú, i gcomhpháirtíocht le Bailte Slachtmhara Ghleann na Madadh.

Beart Feabhsúcháin Sráid-dreacha Áth Cinn agus Bhaile Átha Ghártha, 2021

Bhronn Comhairle Chontae na Gaillimhe breis is €121,200 faoi Bheart Feabhsaithe Sráid-dreacha SABS 2021 chun cabhrú le feabhas a chur ar éadanaís agus aghaidheanna in Áth Cinn agus i mBéal Átha Ghártha, i gcomhpháirtíocht le gnólachtaí áitiúla, Cumann Áth Cinn agus na Dúiche agus Bailte Slachtmhara Bhéal Átha Ghártha.

Cé mhéad maoinithe atá ar fáil faoi SABS?

De ghnáth is féidir **€100,000 - €250,000** a dhámhachtain ar iarratasóirí rathúla, agus gheobhaidh iarratas amháin **€500,000**, ag ráta maoinithe 95%. Go hiondúil cuirfear ó thionscadal ar a mhéad ar an ngearrliosta, agus caithfidh nach raibh maoiniú ar cheann amháin acu le 3 bliana anuas. Tá contaetha i Réigiún Thiar Thuaidh an AE (Aicmithe mar Réigiún Aistrithe) incháilithe do ráta deontais 95% faoi SADS.

Conas iarratas a dhéanamh?

Déanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe fógraíocht do Léirithe Suime (EOI) ó bhailte agus sráidbhailte trí ardán **GalwayCoCo.Submit.com** de chuid Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Déanfar gearrliosta de thograí agus roghnófar iad le haghaidh forbartha ina n-iarratais mhionsonraithe a chuirfear faoi bhráid na Roinne. Féadfaidh **agraíochtaí pobail nó deonacha** nó **cuideachtaí forbartha áitiúla Léiriú Suime a chur isteach**.

Tabharfar achoimre ar théarmaí agus coinníollacha breise a bhaineann le gach bliain scéime ar leathanach gréasáin na meán sóisialta agus na Scéimeanna Deontais de chuid Chomhairle Chontae na Gaillimhe ar shuíomh gréasáin na Comhairle Contae agus roinnfear iad tríd an Líonra Rannpháirtíochta Poiblí (PPN).

Cad iad roinnt coinníollacha ginearálta?

- Ní mór toiliú an úinéara talún agus cead pleanála (más infheidhme) a dhearbhú agus a bheith i bhfeidhm tráth an iarratais;
- Ní mór d'iarratais a bheith réidh le tosú agus gach measúnú/staidéar féidearthachta eile a bheith i bhfeidhm sula gcuirtear isteach iad, más gá;
- Ní mór go mbeadh léas 15 bliana bailí ag an iarratasóir ar an réadmhaoín nó ar shuíomh an tionscadail;
- Fianaise go bhfuil maoiniú meaitseála nó togra iasachta i bhfeidhm tráth an iarratais.

Cad iad na critéir mheasúnaithe?

Cuirfidh an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail roinnt gnéithe san áireamh agus iarratais á meas aici, lena n-áirítear ailíniú le tosaíochtaí an rialtais mar bheartas “Ár dTodhchaí Tuaithe”, Lár an Bhaile ar dTús, Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na NA, agus an Plean Gníomhaíochta ar son na hAeráide. I gcás gach tionscadal, déanfar gnéithe éagsúla a mheas:

- raon, meascán, cáilíocht agus tionchar an tionscadail; • maoiniú a cuireadh ar fáil roimhe seo;
- cuspóirí agus riachtanais na scéime a chomhlíonadh; • riachtanas a léiriú;
- luach ar airgead;
- cáilíocht agus insroictheacht.

Cad atá i gceist leis an bpróiseas iarratais?

Seoladh na Scéime DRCD,
Léirithe Suime (EOI) á n-oscailt
ag Comhairle Chontae na

Seisiúin Faisnéise agus
Treoir;
EOIanna Dúnta

Nuashonrú ar Ghearrliostú
agus Seisiún Aiseolais

Fógraíonn an Roinn
Iarratasóirí Rathúla agus
eisiúnn Comhairle Chontae
na Gaillimhe Litreacha

Cur i bhfeidhm an
Tionscadail (12-18 mí)

Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council

Tabhair faoi deara le do thoil nach mór gach Iarratas agus Léiriú Suime (EOI) a chur isteach ar líne, seachas i gcóip chrua, ar ardán Submit.com Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Déantar leathanach gréasáin SABS a nuashonrú nuair a thugtar dátaí chun críche chun iarratais a oscailt agus a dhúnadh:

www.galway.ie/en/services/communityenterpriseeconomicdevelopment/grantschemes

APPLY

Rachaidh foirmeacha Léirithe Suime (EOI) don chéad chéim eile de SABS beo sa bhreis ar Sheoladh na Scéime ar ár n-ardán Submit, arb é an t-ardán céanna a úsáidtear le haghaidh Aighneachtaí Feidhmchláir: www.galwaycoco.submit.com

Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Aonad Forbartha Tuaithe ag Comhairle Chontae na Gaillimhe le haghaidh ceisteanna ginearálta nó chun am a shocrú chun do thogra a phlé ag an seoladh ríomhphoist seo a leanas:

tandv@galwaycoco.ie

Eímeor Dolan - Oifigeach Riaracháin
Teil: 091 509334

Majella Moylan - Oifigeach Sinsearach Foirne
Teil: 091 509266

Carmel Egan - Oifigeach Cúnta Foirne
Teil: 091 509396

Public
Participation
Network
Galway County

Coinnigh cothrom le dáta le Nuachtlitreacha PPN
www.galwaycountypnn.ie/news/newsletters